مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

پوهندوی آصف بهاند ۲۰۲۳/۱۰/۱۸

نورمحمد لاهو

او د شعر په هنداره کې يې ځو انځورونه

شپږمه برخه

نورمحمد لاهو د ښو شعري انځورونو او شعري ترکیبونو
خزانه ده، دا چې کله او څنګه دی دا انځورونه او
ښکلي ترکیبونه د خپلو مخاطبینو ننداري لپاره
وړاندې کوي، دا یوازې په ده پورې اړه لري.

(آصف بهاند)

ښاغلی لاهو کله، کله یو نیم غزل هم لیکي او ښه په تول تللی او سنجیده یې لیکي. دا یې یوه بېلګه ده:

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

غـزل

لکه زخم په سينه کي زما اوسي
لکه درد هره شيبه کي زما اوسي

يوه يخه د اوبو خوړه چينه يي
بيابان کي په غرمه کي زما اوسي

لکه شين لوګی د عودو په هوا کي
لکه ژير رنګ په لمبه کي زما اوسي

ته يو ستوری د ميزان يي د خوندونو
د انګورو په خوشه کي زما اوسي

ته د څان په خير يو خوږ طلايی رنګ يي
د غنمو کرونده کي زما اوسي

لکه وُړ وُړ باران په تږو للمو
لکه کريږي توله شپه کي زما اوسي

د نورمحمد لاهو نورو ځو نويو شعري ترکيبونو ته پام وکړئ:

ـ ځو پيږی شوي
زما کور کي ځراغ نه دی لګيدلی،

ـ ځو پيږی شوي،
چي سپوږمی هم خپلي تاندي دايري کي
تولي پيغلي رڼا ګاني بندي کړي

ـ هغه زوړ شرابي لمرهم ماشوم شوی،

ـ کوم ماشوم چي لکه سيند به توله شپه چيغي وهلي،

ـ د ونو حافظه (غوارم بيرته حافظه د زړو ونو راژوندی کړم)

ـ د زمان دا سپيني زلفي (د زمان دا سپيني زلفي توري رنګ کړو)

ـ په يوه ساعت کي ځو پيږی ژوند کول:

د څوانی وروستی شيبي دي
زړه مي غواړي دي لنډ سات کي
ځو پيږی زندګي وکړم
ځو پيږی په کړَس وخاندم
ځو پيږی ـ پيږی غمونه
لکه زهر له خولي تو کړم

د قرن ارزښتونه تو کول يا غورځول، د لاهو د بغاوت او سرکشی يوه ليونی بېلګه ګنم:

«... راته ښکاري د څوانی وروستی شيبي دي
زړه مي غواړي دی لنډ وخت کي
ځو پيږی زندګي وکړم
ځو پيږی په کړَس وخاندم
ځو پيږی، پيږی غمونه

افغان جرمن آنلاين په درښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزی بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په ځير و لولئ

لکه زهر له خولي تو کړم
د ا د قرن تیل شوي ارزښتونه لکه دروغ ټول مسخره کړم
میخاني په بیه واخلم
د رَز پیغلو سره شپې ــ شپي وناڅمه...»

همدې شعر ته ما (آصف بهاند) د فیسبوک په کامنت کې داسې ولیکل:

«لاهو صاحب ډېره مننه، نوې ترکیبونه، نوې انځورونه او نوی بغاوت دې مبارک شه!
د قرن ارزښتونه توکول یا غورځول، د لاهو د بغاوت او سرکشی یوه لیونی بېلگه گنم.»

د لاهو د ټولې شاعرۍ تر لوستلو وروسته چیز فهمه لوستونکي پر دې پوهېږي چې د لاهو په ککره کې د لاهو په زړه کې او د لاهو په ټول وجود کې له خلکو سره مینه، له وطن سره مینه، له انسانیت سره مینه لکه وینه داسې گډه ده او د دې ټولو ترڅنگ لیدل کېږي چې کومه ورکه مینه یې هم تخنوي او زوروي او دا هرڅه د ده د شعر په ایئنه کې په رانه ډول ښکارېږي.

لاهو له طبیعت او چاپېریال سره د خپلو اصولو له مخې چلند کوي، هر څه یې چې پکار وي، ورنه اخلي یې د خپل ذهن په لابراتوار کې یې لمبوي، د خپلو ځانگړو شاعرانه تصویرنو په څُم کې یې رنگوي، د خپل ځانگړي شاعرانه سبک جامې ور اغوندي او بیا یې د خپل شعر د ستیژ پر سر، د خپلو مخاطبینو ننداري ته راباسي.

اسحاق ننگیال له لاهو سره پر وطن باندې د خونړي سیلاب د راتگ په کال کې، په ځوانیمرگو شپبو کې معرفي شوی دی او یو بل ته یې د ځوانیمرگو شپېو شعرونه اورولي دي. اسحق ننگیال د لاهو د «بلال په وینو کې» شعري ټولگې په مقدمه کې د همدغې پېژندگلوۍ شېبې داسې انځور کړی دی:

«د ۱۳۷۳ ام کال لومړنی شپې ورځې وې او د نوي کال همدا تنگې شېبې، هره شېبه د گولیو او راکټونو، د سرپو او اورونو پر لاسونو قتلېدې او د قتل په همدغه موسم کې مې له یو ځوان شاعر سره پېژندگلوي وشوه. هغه ورځ ټول کابل د گولیو او لوگو له زوره ځنگېده او له دې سره ــ سره چې د راکټونو، بمونو او ټوپکو د ټوخیو او چیغو له زوره مو خپل غږ هم نه شو اورېدلی؛ د شعر چرگۍ ته کېناستو او له هغه زلمي شاعر نه مو وغوښتل چې شعرونه راته واوروي، د وینې شعر، د مینې شعر او د مینو د قتل شعر او هغه ورځ مو د عغه شعرونه واورېدل او دا دی تر ننه شعرونه راته اوروي او هره ورځ شعرونه راته اوروي.»

(لاهو نورمحمد، بلال په وینو کې، خپرندوی: خوشحال فرهنگي ټولنه، ۱۳۷۸ ل کال، د ننگیال د مقدمي لومړی مخ)

د ننگیال په قول لاهو په قصیده او مثنوي کې ښې تجربې کړې دي او ننگیال په خپلو خبرو کې ورنه غوښتي دي چې: د قصیدې او مثنوي پالنه وکړي. (لاهو نورمحمد، بلال په وینو کې، د ننگیال د مقدمې پنځم مخ)

د ننگیال له پاسنیو جملو نه لوستونکي داسې پوهېږي چې د لاهو شعر به همداسې په انځورونو سمبال او له ښکلاوو سره به دوام لري او دا دی دا دوام تر نن پورې، تر موږ پورې را رسېدلی دی، نور هم غني شوی او د شعرو انځورونو نوي گلان یې غوړولي دي چې خوشبو یې تر هر لوستونکي پورې رسېدلې ده.

د لاهو صاحب له همدې شعري ټولگې (بلال په وینو کې) نه مې د ده د کلام دغه بېلگه د نمونې په ډول غوره کړه:

د غوښو صندوق

د غوښو له ټوټو نه ښځینه چیغې راځي:

وای - وای! چې د پردیو د لاس گوتې مې پر سرو غوښو پرتې دي

د ایمان مانۍ مې وژغورئ نړېږي

*****

د غوښو له ټوټو نه ښځینه چیغې راځي

له زړه نه مې لوگي د لوړ اسمان ښکلي خاوند ته په دُعا ځي

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

نو اې لوړه ستره خدایه!

زه به څنګه د دې غوښو په صندوق کې د دې خوارې خورکۍ

غوښې پېژنمه!؟؟؟

۱۳۷۵/۰۲/۰۱

(لاهو نورمحمد، بلال په وینو کې، خپرندوی: خوشحال فرهنګي ټولنه، ۱۳۷۸ ل کال، ۳۳ ام مخ)

د لاهو شعرونه کله ـ کله انګلیسي ژبې ته هم ژباړل شوي دي، زما له نظره تراوسه انګلیسي ژبې ته د لاهو د ژباړل شوو شعرونو درې بېلګې تېرې شوې دي. دا لاندې یې دوې بېلګې دي چې ښاغلي همایون مسعود او حکمت الله ملیار کاکړ انګلیسي ژبې ته ژباړلې دي، ښایی دا یې یوازینی بېلګې نه وي او نورې بېلګې یې هم ژباړل شوې وي. زه یې په نیک فال نیسم او په بهرنیو ژبو د لاهو د اشعارو د ژباړې د ښه پیل په سترګه ورته ګورم:

شرمیدلی آسمان
ASHAMED SKY

مودې وشوې
,For a long time
یو سړی دلته په لار کې
په خپل زوړ او په شلیدلي سیوري پروت دی
,A man has been laying on his old and torn shadow
په لاسو کې یې چترۍ ده
,In his hands, an umbrella
ورسره هم څو ګلان
لکه له میندو خپه شوي کوچنیان ناست دي
,Beside him, a few melancholic flowers, like upset children with their mothers
چې باران وورباندې وپاشي خپل څاڅکي
,For the rain to splash some drops on them
خو باران وورباندې نه شي ځان شیندلی
پیړۍ وشوې چې آسمان له شرمه شین دی
تا پلو کې ورنه ټولې وریځې وړې
,But the rain can't splash itself on them
,It's centeries that the sky is blue because of shame
.Since, within your scarf you took all it's clouds from under him
نور محمد لاهو
Noor Mohammed Laho

زړه تاخچه
The Old Niche

څه چې بیرته هغو تیرو زمانو ته ورستانه شو
,Let's return to those times gone by
د ا چراغ به داسې بل همدلته پریږدو
,We'll leave the lamp lit here
هغو تیرو زمانو ته به خپل ځان دومره نژدې کړو
,We will get so close to the olden days
چې خندا د ماشومتوب مو بیرته واورو
.That we hear our childhood laughter again

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په ځیر و لولـئ

++++++++++++++
ځه چي بیرته هغه وخت ته مهاجر شو
,Let's migrate to that time again
چي لا ستا سپينو کاليو باندې نيل نه و لويدلی
,When your white clothes hadn't blued yet
شنو بنګړيو دې شرنګ شرنګ خندا وې نه وې لا زده کړي
,Still your green bangles hadn't learned joyous laughter
په سلام به شرميدلې
,You had been ashamed to greet me
او خبرې دې په ژبې لکه قند اوبه کيدلې
.And the words had melted on your tongue like sugar loaf
++++++++++
ځه چي بیرته هغه وخت ته ورستانه شو
,Let's return to that time
ها چي تا نه پيژندلم ! ماته نه به دې کتلې
,When you didn't know me! You wouldn't look at me
زما لاس کې به ګلان و راشنه شوي
,The flowers were grown in my hands
خوشبو ياني به دې نه احساسولې
,You didn't feel their essence
ځه چي لاړ شو
,Let's go
لکه عطر د سنځلو هغو څانګو باندې بيا بيرته تازه شو
چي ګلان يې پيړی وشوې خاورې شوي
and become refreshed like the scent of oleaster on those branches which's ,blossoms had dried centuries ago
ځه چي لاړ شو
,Let's go
ځه چي لاړ شو
,Let's go
دا لکړه !
دا عينکې !
دا پرهيز او دا په ملا کاږه عمرونه
د زمان زړه تاخچه کې چيرته هير کړو
!Let's forget this cane
,These glasses
,This abstinence and these old age-bent backs
.Somewhere in the old niche of time
نور محمد لاهو
Noor Mohammed Noormohamad Lahoo

نوربيا

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په ځیر و لولئ